

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.892/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 september 2003 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2001 betreffende de speciale premie en het extensiveringsbedrag voor producenten van rundvlees", heeft op 7 oktober 2003 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Bij verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees ⁽¹⁾, wordt o.m. in een systeem voorzien waarbij de lidstaten aan rundvleesproducenten die op hun bedrijf mannelijke runderen houden, een speciale premie kunnen verlenen, binnen de grenzen van de maxima die voor elk van de lidstaten zijn vastgesteld ("regionale maxima") ⁽²⁾.

3. Het koninklijk besluit van 30 november 2001 betreffende de speciale premie en het extensiveringsbedrag voor producenten van rundvlees stelt de maatregelen vast voor de toepassing van de voornoemde verordening.

De artikelen 2 en 3 van het voornoemde koninklijk besluit bepalen in dit verband wat volgt:

"Art. 2. Overeenkomstig de verordeningen (EG) nr. 1254/99 en (EG) nr. 2342/1999 wordt een speciale premie toegekend aan de producenten van rundvlees die op hun bedrijf mannelijke runderen houden.

⁽¹⁾ Deze verordening moet worden gelezen in samenhang met verordening (EG) nr. 2342/1999 van de Commissie van 28 oktober 1999 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees met betrekking tot de premieregelingen.

⁽²⁾ Zie artikel 4 en bijlage I van verordening (EG) nr. 1254/1999.

Art. 3. Het aantal dieren waarvoor in een gebied en voor eenzelfde premiecampagne de speciale premie kan worden toegekend is beperkt tot het regionaal maximum zoals voorzien in bijlage I van verordening (EG) nr. 1254/1999, in voorkomend geval verdeeld over de in artikel 1, punt 6, gedefinieerde gebieden."

Het voornoemde koninklijk besluit vindt in het interne recht zijn rechtsgrond in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten. Op grond van die bepaling kan de Koning immers alle maatregelen nemen voor onder meer de uitvoering van de gemeenschappelijke ordeningen der markten, tot stand gebracht op grond van de artikelen 42 en 43 (thans de artikelen 36 en 37) van het EG-Verdrag.

4. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt er in hoofdzaak ⁽³⁾ toe het voornoemde koninklijk besluit van 30 november 2001 te wijzigen om de redactie van de artikelen 1 en 3 aan te passen aan de omslag van het in de verordening bepaalde regionaal maximum over de gewesten ⁽⁴⁾.

Daartoe wordt door het ontwerp het begrip "gebied" geherdefinieerd, waarbij gebied I het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest omvat, en gebied II het Waalse Gewest. Voorts wordt bepaald voor hoeveel eenheden binnen ieder gebied de speciale premie kan worden toegekend (ontworpen artikel 1, 6. - artikel 1 van het ontwerp; ontworpen artikel 3, § 1, eerste lid - artikel 2 van het ontwerp). Ten slotte bepaalt het ontwerp het criterium op grond waarvan de dieren worden aangerekend bij een bepaald gebied, en bevat het een regeling voor het niet-benutte gedeelte van gebied I van het regionaal maximum in de campagne 2001 (ontworpen artikel 3, §§ 2 en 3 - artikel 2 van het ontwerp).

⁽³⁾ De artikelen 3 en 4 van het ontwerp hebben betrekking op een aantal minieme technische aanpassingen.

⁽⁴⁾ In de Interministeriële Conferentie van 15 juli 2002 werd afgesproken dat het nationaal plafond vanaf 2002 wordt verdeeld tussen regio I (het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest) en regio II (het Waalse Gewest).

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

5. Op grond van artikel 6, § 1, V, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, onverminderd een aantal federale bevoegdheden die te dezen niet dienend zijn.

De toepassing van de voornoemde verordening (EG) nr. 1254/1999 behoort voortaan derhalve tot de bevoegdheid van de gewesten. In beginsel is het Vlaamse Gewest dan ook bevoegd om de aangelegenheid die tot hiertoe geregeld wordt bij het koninklijk besluit van 30 november 2001, bij een besluit van de Vlaamse regering te regelen.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met de territoriale grenzen van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Het gewest kan geen regelingen treffen waarvan de toepassing het eigen grondgebied te buiten gaat. Dit betekent dat de Vlaamse regering de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 november 2001 slechts kan wijzigen, in zoverre de gewijzigde bepalingen zich lenen voor een toepassing binnen het Vlaamse Gewest, en in zoverre de toepassing ervan ook beperkt is tot dat gewest. Bepalingen die een gewestgrensoverschrijdend effect hebben, kunnen daarentegen niet het voorwerp uitmaken van een besluit van de Vlaamse regering.

6. De toepassing van verordening (EG) nr. 1254/1999 gaat uit van een zgn. "regionaal maximum" dat voor het geheel van de betrokken Belgische producenten wordt vastgesteld (artikel 4, lid 4, en bijlage I van de verordening).

Uit de aard van de zaak volgt dat de bepalingen i.v.m. het regionaal maximum voor het hele grondgebied van België moeten blijven gelden. Een afzonderlijk gewest is niet bij machte om zich met dat regionaal maximum in te laten, omdat de desbetreffende bepalingen noodzakelijk ook buiten de grenzen van het eigen gewest toepassing moeten vinden.

Kennelijk zijn het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest ervan uitgegaan dat het volstaat dat ze ieder afzonderlijk een regeling vaststellen m.b.t. het regionaal maximum, er wel op lettend dat de onderscheiden regelingen gelijklopend zijn ⁽⁵⁾. Die werkwijze strookt echter niet met het systeem van verdeling van bevoegdheden binnen het federale België.

Om een regeling vast te stellen die, gelet op de aard zelf van de betrokken aangelegenheid, voor het hele grondgebied van België moet gelden, zijn de gewesten verplicht om hun onderscheiden bevoegdheden gezamenlijk uit te oefenen, en wel door het sluiten van een samenwerkingsakkoord, met toepassing van artikel 92*bis* van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Uit het voorgaande volgt dat de artikelen 1 en 2 uit het voor advies voorgelegde ontwerp moeten worden weggelaten. Die bepalingen moeten het voorwerp uitmaken van een samenwerkingsakkoord.

7. Aangezien elk van de gewesten autonoom is, binnen de aan de gewesten toegewezen bevoegdheden, kunnen de regels voor de verdere toepassing van verordening (EG) nr. 1254/1999, voortgaande op de regels die eerst voor het hele grondgebied van België zijn vastgesteld, per gewest verschillen.

Het is echter evenzeer denkbaar dat de gewesten hun beleid terzake geheel of gedeeltelijk op elkaar afstemmen. Voor sommige onderdelen van de ontworpen regeling kan dit zelfs zeer wenselijk zijn, bijvoorbeeld voor de vaststelling van het criterium (ligging van de productie-eenheid) om uit te maken bij welk gebied een dier moet worden aangerekend (zie ontworpen artikel 3, § 2), of voor de invoering van een regel met betrekking tot de overdracht van het niet-benutte gedeelte van het maximum van een bepaald gebied (zie ontworpen artikel 3, § 3).

De afspraken die de gewesten in dit verband zouden maken, kunnen eveneens geformaliseerd worden in een bindend samenwerkingsakkoord als hiervóór bedoeld.

⁽⁵⁾ Zie voetnoot 4.

Aangezien te dezen niet gekozen is voor een samenwerkingsakkoord, mag het voor advies voorgelegde ontwerp slechts bepalingen bevatten die uitsluitend binnen het Vlaamse Gewest worden toegepast.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER